

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Nye digte - 1841

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Nye digte - 1841", i Heiberg, Johan Ludvig: *Nye digte - 1841*, udg. af Klaus P. Mortensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, cop. 1990, s. 145. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergjl05val-shoot-idm140194650122880.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Nye digte - 1841

Som vi har set, så forløber menneskeåndens udvikling ifølge Hegel og Heiberg i triader, der føder stadigt nye triader. Udviklingen tegner sig altså ikke som en ret linje, men som en slags spiral. Guds tanke vender tilbage til sig selv på stadigt højere niveauer. I lyset af denne store, overindividuelle bevægelse skal det enkelte menneskes stræben og skaben ses. Det, som giver sig til kende i al menneskelig virksomhed, er en universel logik eller lovbestemthed, som hersker overalt i naturens og åndens verden - og som er til forud for alt andet. Den er »Evhed, Uforgængelighed, Fornuft og Sandhed, og kun i den bestaar alt virkeligt Liv« (I s. 350). Følgen er, at al udvikling er i sig selv en virkeliggørelse af det, som allerede er: Guds tanke, idéen. Idéen er altså ikke en tilstand eller genstand, man kan nærme sig til udefra: »al Udvikling (...) bestaaer i *at gjøre sig til Det, som man er*, eller bringe den Idee, som man oprindeligt bærer i sig, til Existens« (I s. 449). Og eksistens vil her sige: bevidsthed.